

PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI

I. Przemoc rówieśnicza

Przeciwdziałania przemocy rówieśniczej

1. Prowadzenie corocznej diagnozy w celu określenia zakresu i rodzaju problemów związanych z przemocą wśród uczniów. W oparciu o wyniki diagnozy ewaluowanie szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.
2. W statucie szkoły opracowane są ogólnoszkolne zasady zachowania uczniów i konsekwencje za ich nieprzestrzeganie.
3. Bieżące informowanie rodziców na temat obserwowania niepokojących zachowań uczniów oraz zapoznawanie ich z obowiązującymi zasadami zachowania w szkole.

Zasady postępowania uczniów, którzy są świadkami lub ofiarami przemocy rówieśniczej

1. Jak najszybciej należy powiadomić dorosłego pracownika szkoły, informując także o swoich podejrzeniach, że któryś z uczniów doznaje przemocy. Jeśli zdarzenie jest niebezpieczne, a w pobliżu nie ma nikogo dorosłego, należy bezzwłocznie zadzwonić pod numer alarmowy 112.
2. Osobie poszkodowanej powinno się okazać wsparcie poprzez życzliwe słowa, okazywanie empatii i wyrażanie dezaprobaty dla osób stosujących przemoc. Nie wolno przyłączać się do dokuczania i rozpowszechniania hejtu.

Zasady dla rodziców, których dzieci doświadczają przemocy

1. Dziecku należy okazać zrozumienie. Nie powinno się komunikować mu, że jego zachowanie mogło przyczynić się do tego, że stało się ofiarą zachowań przemocowych. Należy podkreślać, że zachowanie sprawcy jest nieakceptowane.
2. Jeżeli rodzice stwierdzą, że ich dziecko jest ofiarą lub sprawcą przemocy rówieśniczej, informują szkołę i aktywnie współpracują z personelem szkoły w celu rozwiązania problemu.
3. W przypadkach, gdy dziecko zostało poszkodowane poprzez zachowanie, które ściągane jest z oskarżenia prywatnego, rodzice w porozumieniu ze szkołą podejmują właściwe kroki prawne.

Zasady interwencji podejmowanych przez personel szkoły

1. Personel szkoły przestrzega obowiązujących szkolnych norm i zasad w zakresie zgłaszania incydentów przemocy.
2. Interweniujący pracownik musi zadbać o bezpieczeństwo ucznia i odseparować go od agresywnego ucznia, jeśli zdarzenie przemocowe trwa.
3. Pracownik, który był świadkiem lub wykrył przemoc sporządza notatkę, w której opisuje okoliczności i przebieg zdarzenia. Po sporządzeniu notatki przekazuje ją odobnie odpowiedzialnej za rejestrowanie zdarzenia i realizowanie Standardów.
4. O zdarzeniu poinformowany zostaje dyrekcja szkoły, która przeprowadza rozmowę z uczniami, a następnie kontaktuje się z ich rodzicami.
5. W przypadku zdarzenia, w wyniku którego doszło do uszczerbku na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub innych zachowań wyczerpujących znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, informowany jest dyrektor szkoły, który powiadamia Policję (interwencyjnie, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie i/lub gdy rodzice odmawiają przyjazdu) lub sąd rodzinny (wysłanie zawiadomienia o możliwości popełnienia czynu karalnego/ przestępstwa).
6. W przypadku zdarzenia incydentalnego (popchnięcie, szturchnięcie, ośmieszenie, niestosowny komentarz), nauczyciel przedmiotu głównego, opiekun sekcji lub dyrektor przeprowadzają rozmowę z uczniami, a w razie konieczności także z rodzicami i wspólnie rozważają zastosowanie kary statutowej. W przypadku kolejnego zdarzenia z udziałem tych samych osób, należy zastosować środek oddziaływania wychowawczego lub powiadomić sąd rodzinny (postępowanie o demoralizację lub wgląd w sytuację rodzinną u dziecka poniżej 10. roku życia).

II. Przemoc domowa (krzywdzenie dziecka w rodzinie)

1. W przypadku uzyskania przez pracownika szkoły informacji, że uczeń jest krzywdzony lub zaniewany przez rodziców, ma on obowiązek przekazać tę informację dyrektorowi szkoły i sporządzić notatkę służbową. Oznakami przemocy mogą być dostrzeżone przez nauczycieli ślady pobicia, noszenie długich rękawów/nogawek bezwzględnie na warunki pogodowe itp., ale też dostrzegalne zmiany w zachowaniu się ucznia, w tym sytuacji dydaktycznej (pogorszenie ocen, gorsza frekwencja).

2. Nauczyciel przedmiotu głównego, opiekun sekcji lub dyrektor szkoły organizuje spotkanie z rodzicami tego ucznia. Informuje rodziców o zebranych niepokojących sytuacjach i zauważonych problemach. Wskazuje dostępne formy pomocy dla rodziny w kryzysie. W przypadku potwierdzenia informacji o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego zawiadamia odpowiednie instytucje (prokuratura/Policja, sąd rodzinny, procedura „Niebieskie Karty”, ośrodek pomocy społecznej). Spotkanie jest protokołowane przez nauczyciela przedmiotu głównego.
3. Jeśli podejrzenie zostało potwierdzone, a sprawcą jest jeden z rodziców, w obecności drugiego z rodziców, innej osoby najbliższej dla małoletniego lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego, dyrektor wszczyna się procedurę „Niebieskiej Karty”, wypełniając formularz „Niebieska Karta – A”, a formularz „Niebieska Karta – B”, przekazuje rodzicowi, osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” szkoła niezwłocznie przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 5 dni roboczych od wszczęcia procedury. Kopię wypełnionego formularza pozostawia się w szkole.
4. Ponadto dyrektor szkoły lub osoba wyznaczona (zgodnie z zapisami w rozdziale VI) może poinformować inną instytucję spośród wskazanych w pkt 2, w zależności od zdiagnozowanego typu przemocy, a dalszy tok postępowania leży w kompetencjach tej instytucji.
5. Całość podjętych działań dokumentowana jest w formie protokołów i notatek służbowych, które udostępnione są na żądanie instytucji prowadzących postępowanie karne. Tworzona jest także karta przebiegu interwencji.
6. W sytuacji stwierdzenia, że zgłoszenie jest bezzasadne i nie dochodzi do krzywdzenia dziecka, dyrektor szkoły lub inna osoba uczestnicząca w spotkaniu o którym mowa w ust. 2, sporządza notatkę z zakończenia procedury, przy czym zlecone zostaje dalsze obserwowanie sytuacji ucznia.
7. W przypadku braku współpracy ze strony rodziców, niewywiązywania się z założeń planu pomocy, unikania kontaktu z pracownikami szkoły, dyrektor pisemnie wnioskuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną, przekazując poczynione ustalenia.

8. Nauczyciel przedmiotu głównego wspólnie z opiekunem sekcji i Dyrektorem szkoły opracowuje plan wsparcia ucznia, w którym zawarte zostają wskazania dotyczące podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa, oferowane uczniowi i jego rodzicom formy wsparcia psychologiczno - pedagogicznego i informacje o skierowaniu ucznia/rodziny do specjalisty spoza szkoły.
9. W przypadku, gdy uczeń doświadcza przemocy ze strony osoby najbliższej z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie zdrowie, powoływany jest przez dyrektora szkoły zespół interwencyjny w skład którego wchodzi dyrektor, opiekun sekcji, nauczyciel przedmiotu głównego pedagog lub psycholog z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Miechowie lub Specjalistycznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Centrum Edukacji Artystycznej w Krakowie.
 - Zespół interwencyjny zapewnia bezpieczeństwo uczniowi i odseparowuje go od rodzica podejrzanego o krzywdzenie, jednocześnie alarmowo powiadamiając policję, w której kompetencjach leży dalsze postępowanie;
 - Opracowywany jest plan pomocy uczniowi zgodnie z wytycznymi w Rozdziale IX;
 - W przypadku otrzymania wniosku o udzielenie informacji o uczniu od uprawnionej przepisami instytucji (sąd rodzinny, sąd karny, ośrodek pomocy społecznej, zespół interdyscyplinarny, grupa diagnostyczno – pomocowa), dyrektor szkoły jest zobowiązany do przygotowania takiej informacji.

III. Krzywdzenie ucznia przez pracownika szkoły

1. Osoba, która uzyskała informację, że uczeń jest krzywdzony przez pracownika szkoły, przekazuje ją dyrektorowi szkoły, opiekunowi sekcji lub nauczycielowi przedmiotu głównego wraz ze sporządzoną notatką służbową. Notatka służbowa może mieć formę pisemną lub elektroniczną.
2. W przypadku, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie ucznia, niezwłocznie przez osobę ujawniającą krzywdzenie powiadamiana jest Policja, a w zgłoszeniu podawane są dane osoby zgłaszającej, dane ucznia oraz dane osoby podejrzanego o

krzywdzenie, oraz wszystkie znane fakty w sprawie. W takiej sytuacji osoba zawiadamiająca, wypełnia także kartę przebiegu interwencji.

3. Dyrektor szkoły natychmiastowo odsuwa pracownika od wszelkich form kontaktu z uczniami (nie tylko pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy i wzywa osobę, której dotyczy zgłoszenie na rozmowę wyjaśniającą, w której uczestniczy opiekun sekcji i nauczyciel przedmiotu głównego, protokolujący przebieg spotkania.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony nauczyciela przedmiotu głównego, osoba ta nie uczestniczy w spotkaniu o którym mowa w ust. 3
5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora, działania interwencyjne prowadzi osoba wskazana w Rozdziale I ust. 5.
6. Podczas spotkania omówiona zostaje sytuacja dziecka i zasadność podejrzeń, a także wypracowany zostaje sposób postępowania w tej sytuacji. W notatce ze spotkania zawarte zostają opracowane wnioski i postanowienia.
7. W przypadku potwierdzenia podejrzeń informuje się o zdarzeniu rodziców ucznia krzywdzonego oraz pisemnie powiadamia odpowiednie służby (Policję/prokuraturę), składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa. Opracowywany jest plan wsparcia ucznia, z którym zapoznawany jest uczeń i jego rodzice.
8. W przypadku ustalenia, że zachowanie pracownika związane jest np. ze stosowaniem krzyku w kierunku ucznia, albo niestosownych komentarzy, dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, a jeśli nie przyniesie ona skutków, podejmuje się kroki zgodne z przepisami prawa pracy i Karty Nauczyciela.

IV. Dziecko molestowane seksualnie

1. Czyny zabronione i przepisy chroniące dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym tom.in.:
 - 1) art. 197 kodeksu karnego – zgwałcenie,
 - 2) art. 198 kodeksu karnego – wykorzystanie seksualne dziecka na skutek jego bezradności i/lub niepoczytalności,
 - 3) art. 199 kodeksu karnego – nadużycie stosunku zależności dziecka od innej

osoby lub wykorzystanie krytycznego położenia dziecka w celach seksualnych,

- 4) art. 200 kodeksu karnego – kontakt seksualny z dzieckiem poniżej 15. roku życia,
 - 5) art. 200a kodeksu karnego – nawiązywanie z dzieckiem do 15. roku życia kontaktu przy użyciu nowych technologii w celu spotkania i nakłonienia dziecka do obcowania płciowego lub w celu produkowania bądź utrwalania treści o charakterze pornograficznym za pomocą groźby, wprowadzenia dziecka w błąd, wyzyskania błędu albo wykorzystania jego niezdolności do należytego pojmowania sytuacji,
 - 6) art. 202 § 3–5 kodeksu karnego – pornografia z udziałem dzieci.
2. W sytuacji podejrzenia, że małoletni uczeń został pokrzywdzony którymś z wymienionych wyżej przestępstw, należy bezwzględnie zawiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka:
- 1) zawiadomienie należy złożyć do instytucji właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa,
 - 2) zawiadomienie składa osoba uprawniona do reprezentowania zawiadamiającej instytucji, zgodnie z ustaleniami Rozdziału V Standardów.
 - 3) złożenie zawiadomienia może nastąpić bez uzyskania zgody rodziców ucznia pokrzywdzonego. Poinformowanie ich o działaniach szkoły zależy od dyrektora szkoły.

Przed wykonaniem czynności, o których mowa wyżej należy zorganizować spotkanie z rodzicami, którego celem będzie poinformowanie o uzyskanych informacjach lub o zaobserwowanych zachowaniach, wypowiedziach ucznia, wskazujących na doświadczenie wykorzystywania seksualnego, a także wskazanie rodzicom miejsc świadczących pomoc osobom pokrzywdzonym w/w przestępstwem. Rodziców należy poinformować o obowiązku podjęcia interwencji prawnej i wspólnie ustalić plan pomocy uczniowi (zapewnienie mu bezpieczeństwa, skierowanie do specjalistycznej placówki wsparcia). W sytuacji podejrzenia, że sprawcą wykorzystywania seksualnego dziecka jest jego rodzic, do udziału w spotkaniu powinien być zaproszony rodzic niekrzywdzący.